

solnčenju, plavanju, kolegijalni družabnosti in v petju črnogorskih junaških pesmi. Ukrali smo se na naš parnik »Ugljen«, ki nas je po 4 in pol urni vožnji pripeljal v Split, nakar smo se ločili: eni domov, drugi na kongres JUU v Beograd, ostali pa so se nadaljevali potovanje po naši državi, da se izražajo zadnje dneve velikih počitnic!

Naša družina se je razstala s samo eno željo: »Do svidenja!« Ob koncu letovanja čutim dolžnost, da se zahvalim: »Direkciji državnih železnic« v Zagrebu in Beogradu, Jadranski plovidbi, Mestni občini v Veliki in vsem onim, ki so pripomogli, da smo tako ugodno potovali in letovali! Pristrana tovariška zahvala vsem, ki ste disciplinirano in z navdušenjem sledili direktivam vodstva UFS, pa bodisi v koloniji in na potovanju!

Kdor naroča

vse šolske potrebščine potom

Učiteljske gospodarske poslovalnice

pomaga Učitelj. domovoma v Ljubljani in Mariboru

Splošne vesti.

JASNA BESEDA.

Tovarišicam v vednost!

»Društvo učiteljic« razpošilja med članice dopis, s katerim jih vzbudja, češ da uredništvo »Učiteljskega Tovariša« odklanja njihove dopise, da se to dogaja z vednostjo sekcije, da je 1/2 učiteljic itd.

Sekcija smatra za svojo dolžnost opozoriti vse tovarišice, da je vse ustvarjanje neke »afere« popolnoma nepotrebno in pretirano ter se na ta način povsem umetno ustvarja nerazpoloženje do sekcije in do stanovskih tovarišev.

Če kdaj, je najmanj danes potrebno, da se skuša ustvariti prepad med stanovskimi tovariši in stanovskimi tovarišicami. Dolžnost nas vseh je, da se združimo v skupni organizaciji brez razlike na versko, plemensko in politično pripadnost. Zato je temnanj umestno, da se skuša ustvarjati v stanovskih vrstah delitev po spolu.

Sekcija ni nikdar zastopala interesov učiteljic in se je vedno z vso verno zavzemala za pravice tovarišic. Ravnopravnost je zagovarjala v zakonodaji in povsod. V organizaciji so imele tovarišice popolno svobodo se legalno uveljaviti. Organizacija jim nikdar ni odrekala pravice do vseh mest v odborih, celo ponujala jih je, a so se jih na žalost tovarišice branile in jih odklanjale. Vsak slučaj in pritožbe tovarišic glede postopanja napram njim s strani tovarišev, osobito upraviteljev je sekcija resno obravnavala in storila potrebno v zaščito tovarišic, dasi so bili čisto slučajno službenega ali celo privatnega značaja in sekcija ne more odgovarjati za dejanja poedinov oseb, ki se dogajajo izven organizacije. Upoštevala jih je, čeprav so prihajala poročila preko Društva učiteljic in ne preko sreskih društev.

Ponovno smo opozarjali vodstvo »Društva učiteljic«, da bi bila dolžnost tovarišic obračati se do sekcije potom sreskih učiteljskih društev, v katerih so včlanjene, ne pa potom svojega separatnega društva, ki ni in ne more biti član sekcije. »Društvo učiteljic« je na podlagi takih poročil celo interveniralo pri oblastvih v čisto stanovskih zadevah mimo sekcije, kar pa ni moglo ustvarjati ugodnega vtisa na merodajnih mestih o naši stanovski vzajemnosti in za kar ni bilo nikakega povišja s strani sekcije kar pa je bilo očito poseganje v kompetenco skupne stanovske organizacije, ki ni samo organizacija učiteljev, temveč tudi učiteljic.

V zadnjem času se je čisto naravnost pretirano govorilo o »krivicah«, ki se gode tovarišicam. Pretiravanje je postalo že boleljivo in v kvar stanovskemu sporazumnemu delu, ker so absolutno manjkali zadostni tehnični razlogi za vzmernjanja.

Zakaj se ne bi o takih zadevah pogovarili na skupnih zborovanjih, iz oči v oči; zakaj je treba za take zadeve separatnih društev? Kaj bi bilo, če bi tudi učiteljic prišli ustanavljati poleg skupne organizacije svoje posebno društvo, da bi se borili za svoje pravice, proti zapostavljanju napram tovarišicam, ker s kadrijskim rokom izgube službeno leto za napredovanje in penzijo in za službeno mesto na deških šolah, zasedena od tovarišic, itd.

Za borbo politične enakopravnosti in za družabno enakopravnost so pa druga javna ženska društva in ni treba zanašati tega boja v stanovske vrste in stanovsko organizacijo ter iskati zapostavljanja tam, kjer ga ni.

Večina učiteljic je uvedla, da organizacija sama ni dala nikdar povišja za kako odvajanje in se je vselej odločno zavzela za pravice učiteljic; da se je spustila v borbo za pravice učiteljic v najtežjih in najodločnejših momentih sama od sebe ter so stanovski tovariši sami izdelovali utemeljitve za interese učiteljic.

Stanovsko glasilo je odklonilo nadaljnjo objavo vabil za seje »Društva učiteljic«, ker

ne priobčuje sklicevanja sej niti od svojih včlanjenih sreskih društev ter sklicuje vse društva seje potom dopisno. Sklicevanje sej potom lista če bi to vršila vsa društva, bi obremenilo list za cele kolone. Sprejeti so bili celo predlogi, naj bi se niti društvenih zborovanj sreskih društev ne sklicevalo potom lista. Stanovsko glasilo pa je odklonilo zadnje (niti ene prejšnje) objavo tudi iz razloga, ker paralelna stanovska društva v smislu uradniškega zakona nimajo več pravice do obstoja ter je dolžnost sekcije, da skrbi za izvajanje teh določb in predpisov organizacijskih pravil. Končno sekcija nima tudi nobene dolžnosti glede priobčevanja društvenih objav od društev, ki niso včlanjena v sekcijo.

V smislu pravil JUU je dolžnost vsakega člana, da deluje za skupno delo vsega učiteljstva v enotni stanovski organizaciji. Pozitivna dobrina uradniškega zakona je ta, da je združil vse učiteljstvo v enotno stanovsko organizacijo in onemogoča vsako separatno organizacijo, ki cepi in slabi enotne skupne stanovske vrste. Vsako drugačno postopanje je na škodo interesom celokupnega učiteljstva in je dolžnost skupne organizacije da to prepreči.

Sklicevanje na 1/2 večino je nezmislno in tudi nepotrebno beganje, ker ni bilo dosedaj nikogar med tovariši, ki bi onemogočal in preprečeval tovarišicam, da to večino uveljavijo pri sekciji in sreskih društvih. Izvolijo naj tovarišice, ki bodo voljne prevzeti odgovornost in delo ter bodo spretnost ter po svoji sposobnosti srečnejše v dosegi uspehov — pa jim bomo hvaležni tudi vsi tovariši za vse, kar bodo storile tudi za nas.

Najmanj je pa sedaj čas, da cepimo in slabimo svoje vrste, da vzbujamo na katerikoli način nezaupanje do skupne organizacije, da kaežmo s posebnimi akcijami razdvojenost stanovskih vrst in razdvojenost v stanovskih vprašanjih. Blizamo se času, ko bo treba zopet z vso resnostjo zbrati vse argumente ter koncentrirati vse sile za obrambo in dosego skupnih interesov. Resnost časa ko se bodo gotovo reševala tudi vprašanja, ki zadevajo nas vse, učitelje in učiteljice, nam narekuje, na strnemo vrste in da se o vseh vprašanjih razgovorimo v skupnih društvih.

Niti ni zdravo, da se cepimo na stanovsko gospodarskem polju, kar nas bo pa žal morala izučiti in spraviti na pravo pot šele — bodočnost.

Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za Dravsko banovino v Ljubljani.

Ivan Dimnik, predsednik. Jos. Kobal, tajnik.

DRAGO GORUP & Co.

LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

Izdelava in prodaja
damske in moške
konfekcije. — Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno

En gros.

En detail.

— Iz izvršnega odbora. Povodom uredbe o določevanju vrednosti stanovanj državnih uslužbencev je bila izročena g. ministru prosvete prošnja, da naj se višina najemnine za učiteljska stanovanja določi komisionelno in da naj najemnina ne znaša več nego je predvideno v §§ 29. in 173. zakona o narodnih šolah. Upraviteljem naj se v smislu § 29. istega zakona ne odteguje najemnina, ker je to edina nagrada za vršenje upraviteljskih dolžnosti. Omenjeno je, da je ocenitev po uredbi zelo visoka, posebno za vasi.

— Rečne publikacije Slovenske šolske Maticice za leto 1931. Slovenska šolska Matica bo izdala letos sledeče knjige: 1. Pedagoški zbornik z mnogimi razpravami, ki obravnavajo zelo pereča pedagoška vprašanja. 2. Dr. Stanko Gogala: O pedagoških vrednotah mladinskega gibanja. 3. Leo Pibrovce: II. osnovni razred v luči modernih vzgojno-didaktičnih načel in 4. univ. prof. dr. Milan Vidmar: Pomen tehnike za sodobno življenje.

— Praktični izpiti na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani se bodo pričeli 26. t. m. Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo izpitni komisiji po službeni poti vsaj do 20. t. m.

— Na državnem ženskem učiteljskem v Ljubljani se prične praktični učiteljski izpiti dne 4. novembra ob 8. uri. Za pripravo k izpitu naj se pošljejo pravilno opremljene in kolkovane prošnje do 26. oktobra po službeni poti izpraševalni komisiji.

— Praktični učiteljski izpiti v Mariboru. Po novih predpisih so se vršili praktični učiteljski izpiti priči na državnem moškem učiteljskem v Mariboru od 5. do 11. oktobra 1931. Izpit so uspešno položili učitelji: Bevc Maksimilijan, Debenak Andrej, Ferjan Milan, Grubelnik Fran, Hudales Zoran, Jandl Fran, Kajč Milan, Kotnik Franc, Krevh Viktor, Lovrec Franc, Mihelič Vilko, Prah Karol, Sreš Martin in Šerona Vinko.

— V tem trenutku omahovanja in nezaupanja, ki je kakor nalezljiva bolezen zgrabila malodušnejše sloje našega naroda, in sicer največ zaradi agitacije tujih in razdirajočih elementov, moramo zbrati vse nacionalne sile, da branimo naše narodne in državne interese. Dvigniti moramo vero vase, v skupnost, v državo, v državne vrednostne papirje. — Uprava Poštne hranilnice se obrača zato na Vas s prošnjo, da pomagajte naši akciji, da se široki narodni sloji angažirajo za nakup državnih vrednostnih papirjev. Vsak posameznik naj žrtvuje v ta namen vsaj majhen znesek in bo s tem pripomogel k splošnemu pomirjenju duhov, sebi pa koristil — Poštna hranilnica sprejema preko vseh pošt v državi naloge za nakup državnih vrednostnih papirjev in izvršuje vse posle, ki so s tem v zvezi, brez plačila. Dovolj je, da se potrebni znesek vplača pri pošti na čekovni račun št. 50.011 »Poštanska štedionica — Kupovina državnih obveznic, Beograd« in da na zadnji strani položnice napiše, koliko in kakšnih obveznic naj se kupi. Nakup obveznic se zdaj vsakomur izplača, ker so tečaji nizki, vsled česar je dohodek na obrestih 8 do 14%. — V nadi, da nam boste iz vsega srca pomagali pri tej rodoljubni akciji, Vas prosimo, da takoj pozovete vse svoje podrejene ustanove in člane ter jim toplo priporočite, naj vsakdo kupi čim več državnih obveznic. Potrebno število izvodov članka iz »Pravde« Vam radi pošljemo.

— Radio-aparate naročate lahko tudi potom Učiteljske gospodarske poslovalnice v Mariboru ali podružnice v Ljubljani, ki posreduje za najugodnejše pogoje.

NOVI ZVEZKI ZA OSNOVNE IN VIŠJE NARODNE SOLE.

Šolskim upraviteljem in učiteljstvu narodnih šol priporoča Učiteljska tiskarna, da nabavijo nove zvezke za osnovne šole za svoje šole in razrede, ker so ti zvezki izdelani po predpisih, kakor jih je ugotovila komisija v ministristvu prosvete v Beogradu za sestavo enotnih zvezkov.

Zvezki so sledeči:

1. Lepopisnice z napisanimi vzorci. (Rjav ovitek.)
2. Lepopisnice brez napisanih vzorcev. (Rjav ovitek.)
3. Lepopisnice z napisanimi vzorci v cirilici. (Rjav ovitek.)
4. Okrogla pisava.
5. Pisanke in vežbanke. (Zelen ovitek.)
6. Vežbanke za računanje. (Moder ovitek.)
7. Risanke. (Siv ovitek.)

Vsi zvezki so izdelani iz najfinejšega pisalnega papirja ter opremljeni s pivnikom.

Šolska upravitelstva in učiteljstvo naprošamo, naj opozore trgovce z zvezki, da naroče, ko jim poide zaloga dosedanjih zvezkov, le nove vzorce, da bodo tako polagoma uvedeni v vse šole enotni zvezki.

Šolska upravitelstva so prejela podoben prospekt in opis zvezkov.

Uvedite nove zvezke v svoje razrede!

Z uvedbo teh zvezkov koristite tudi svojemu stanu, ker podpirate svoja stanovska podjetja!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

— Pogoji za višjo pedagoško šolo. »Službene novice« objavljajo pogoje, pod katerimi se bodo sprejemali slušatelji v beograjsko višjo pedagoško šolo. V prvi letnik se bo sprejelo 60 kandidatov, in sicer samo iz krogov aktivnih učiteljev in učiteljic, ki so služili vsaj tri leta na neki narodni osnovni šoli. Slušatelji te šole imajo pravico do polne plače in do plač, katere so uživali za časa službovanja. Kandidatje morajo poslati prošnjo na rektorat šole do 8. novembra ter priložiti prošnji sledeče dokumente: 1. spričevalo o zrelostnem izpitu na učiteljskem, 2. spričevalo o praktičnem učiteljskem izpitu, 3. potrdilo o službenih letih z oceno za vsako posamezno leto, 4. rojstni in krstni list, 5. zdravniško spričevalo, 6. kratak življenjepis z navedbo aktivnega službovanja in v slučaju, da so oženjeni (omožene), tudi številni otroci. — Če manjka le en dokument, se prošnja sploh ne bo upoštevala. Kandidati morajo navesti v prošnji tudi, katero izmed naslednjih treh skupin so si izbrali: 1. skupina narodnega jezika, narodne književnosti, narodne zgodovine in zemljepisja, 2. matematike, fizike, opisne geometrije, kemije, prirodopisa, botanike, geografije in mineralogije ter 3. opisne geometrije, vseh vrst risanja, modeliranja, ornamentike, knjigovodstva, korespondence, ročnih del, gospodinjstva, petja, glasbe in telovadbe.

— Lautar: »Računica« izide v novi izdaji v založbi Učiteljske tiskarne.

— Antauer: »Nazorni nauke«, ki ga je priporočila prosvetna uprava, še ni izšel in je v pripravi.

— Šolstvo v Moravski banovini. V Moravski banovini, ki ima 1.452.967 prebivalcev, je 924 šol s 1935 razredi in 1956 učiteljicami. V šolo hodi vsega 121.005 otrok. Ravno ta banovina je mnogo trpela pod turškim jarmom in med vojno 1912.—1918. Zadnja leta pa se šolstvo zelo lepo razvija in je banska uprava te banovine izdala po proračunu v letu 1930/31. vsega 1.539.000 dinarjev za povzdigo šolstva.

— Opozarjamo na priloženi prospekt založbe »Hrama«. Omenjena založba izda tri monumentalna dela svetovnega slovstva, med njimi tudi slovit zgodovinski, biografski roman Minka Jelusića »Cezar«, ki je v Nemčiji v srednjih šolah vpeljan kot pomozna učna knjiga. Dana je možnost plačevanja na obroke à 25 Din mesečno. Knjige najtopleje priporočamo!

— Klavir ali pianino dobro ohranjen po zmerni ceni kupi, oziroma vzame v najem Učiteljski pevski zbor JUU v Ljubljani, Francišanska ulica 6.

— Kdo sme obiskovati 4. razred osnovne šole. Prosvetni minister je izdal odlok, da lahko obiskujejo četrti razred osnovne šole: a) učenci, ki so padli pri sprejemnem izpitu za srednje šole, b) učenci, ki nimajo predpisane starosti za srednje šole, c) ki so v krajih, kjer ni srednjih ali meščanskih šol — Ta odlok velja samo v primeru, da je za te učence v osnovnih šolah dovolj prostora.

— Odbor delovnega občestva učiteljic gospodinjstvo-nadaljevalnih šol, ki je imel svojo sejo dne 11. oktobra 1931, opozarja tovarišice na sledeče: Ker gospodinjstvo-nadaljevalna šola ni samo kuharska šola, ampak je poklicna vzgojna ustanova, zato naj v sedanjih časih duhovne in gospodarske depresije voditeljice vplivajo prav posebno na duševnost kmetske gospodinje, naj utrjujejo voljo do dela, krepijo življenjski optimizem in jim praktično pokažejo, kako si more kmetska gospodinja tudi v najskromnejših razmerah z umnim gospodinjstvom izboljšati položaj.

Za ustanovitev šole veljajo naslednje smernice:

1. Tovarišica, ki hoče nanovo otvoriti gospodinjstvo-nadaljevalno šolo, mora prositi bansko upravo za odobritev najmanj en mesec pred pričetkom pouka; s poukom ne sme pričeti, dokler ne sprejme odobritvenega odloka.

2. Po zmanjšanju kredita bo mogla banska uprava le v najnujnejših slučajih nabaviti inventar. Dobro utemeljene prošnje za nabavo inventarja morajo biti pri banski upravi do 1. novembra 1931.

3. Na že odobrenih šolah naj pričnejo voditeljice pouk po krajevnih razmerah, kar sporočijo banski upravi.

4. Dan delovnega občestva bo objavila banska uprava.

Da se bodo mogle občestva udeležiti tudi nevoditeljice, je predlagal odbor, naj se skliče občestvo na nedeljo.

5. Učiteljice, ki so dovršile banovinski tečaj v Mariboru ali Mali Loki in še niso prejele izpričeval, naj navedejo v prošnji le čas in kraj tečaja, ki so se ga udeležile.

Odbor.

OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7

priporoča svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Državni nametščiki dobe blago tudi na obroki proti predložitvi legitimacij.

— Obvezen telovadni pouk na Češkoslovaškem. Češkoslovaška vlada proučuje zakonski načrt za uvedbo obvezne telesne vzgoje za vse moške državljane med 6. in 24. letom in za ženske med 6. in 21. letom. — To vzgojo bodo uravnavala ministristva za prosveto, zdravstvo in vojno, in sicer po Tyrševem sistemu. Občine bodo vodile evideenco o osebah, ki bodo obvezane skrbeti za svojo telesno vzgojo v državnih in zasebnih ustanovah, ki bodo v to svrhu določene, instruktorje bo preskrbel država; ki bo prevzela tudi odgovornost za nezgode — Občine bodo s svoje strani spet prisiljene skrbeti za priprave lokale, dalje za igrišča otrokom med 2. in 6. letom. Osnovni se bo tudi državni zavod za telesno vzgojo z značajem visoke šole. Vsakdo, ki se bo odtegnil dolžnosti svoje telesne vzgoje, bo kaznovan, za šoloobvezne otroke pa bodo odgovarjali starši.

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da se pripravite svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25. in O. N. br. 24898/30 odobrenih pomožnih učil v samostojnem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obvezana je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Slike z Jadrana in Primorja

12 različnih nmetniških barvaatih slik Desmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušiču.

Znižana cena Din 296.—

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino, Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministristva za vojno in mornarico D. br. 44012/26 in ministristva notranjih del J. H. br. 20406/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadrani.

Nudite otrokom pri nazornem pouku učitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

Učiteljska tiskarna priporoča nove zvezke vsem osnovnim in viš. narodnim šolam.

— Ali ste že naročili pravilnike k zakonu o narodnih šolah, o zdravstvu in maloletnikih, ki so izšli v Učiteljski tiskarni leta 1931?

To je II. zvezek zbirke zakona o narodnih šolah, ki jo izdaja Učiteljska tiskarna. III. zvezek zbirke bo obsegal obči pravilnik k zakonu o narodnih šolah.

To zbirko mora imeti vsak učitelj in vsaka učiteljica!

Cena broš. 36 Din. vez. v platno 45 Din. Naročite po dopisnici v Učiteljski knjigarni, Frančiškanska ulica 6.

Potrebščine za šolska ročna dela

Za g. učiteljice 10% popust.

L. Putan - Celje

Mladinska Matica.

—m S se je dne 8. oktobra 1931.

1 Od zadnje se je prejelo tajništvo Mladinske Maticе 4 rokopise, od teh 3 za izredne publikacije.

2. Seja literarnega odseka bo v četrtek 15. t. m. ob 18. uri.

3. Redne seje bodo vsak petek ob 18. uri. 4. Za izredne publikacije se je določilo sledeče: Ker ne bo mogoče čakati na rezultat subskripcije bomo tiskali zaenkrat le 2000 naklade. Na tej bazi bomo tudi določili ceno. Vse podrobnosti glede formata, papirja, ilustracij itd določijo književni odsek.

5. Naj pride v vse liste notica, kjer se pozivljajo konkurenti za nagrade izrednih publikacij, da pošljejo čimprej svoje rokopise tajništvu. Če pa kdo delo pripravlja, a rokopisa še ne more poslati, naj javi to takoj tajništvu.

6. »Naš rod« ostane pri 36 straneh. Naklado določimo 12. oktobra.

—m I. številka »Našega roda«. Te dni izide 1. številka »Našega roda« iz izredno bogato vsebino. List je ves prenovljen in pomlajen nazunaj in naznotraj. Med sotrudniki dobimo imena naših najboljših pesnikov, pisateljev in ilustratorjev. V pesniškem delu ima M. Samsa občuteno jesensko pesem, nato sledita dve živahni pesmi od Fr. Roša in od znanega I. Grahorja. Z beletristično prozo so zastopani: Ribičič z »Zabavnik«, V. Winkler z močno »Zgodbo o poniženem kmetu«, L. Zupanc pa z veselim belokranjskim motivom. Ribičičeve »Zabe« se bodo v veselje naših otrok nadaljevali skozi ves letnik. Ta živahna zgodba iz zabijega kraljestva je bogato prepletena s krasnimi Justinovimi ilustracijami.

V rubriki Naši moške nas spominja A. Širok ob stoletnici na Fr. Levstika, mojster R. Jakopič pa na petdesetletnico Fr. Tratnika. Ta rubrika je namenjena bolj srednješolcem, med katerimi ima »Naš rod« že precej naročnikov. Sicer pa bodo Jakopičev članek čitali z užitkom tudi učitelji sami, zakaj Jakopič ni le mojster barv, ampak je tudi mojster besede. Tudi rubrika Doma in po svetu je bogato zastopana. Eden izmed najboljših naših mlajših literatov Rudolf Kresal nas seznaja z grozotami vesoljnega potopa na Kitajskem. T. Gaspari nas spremlja skozi slavnostno Ljubljano v jeseni, slikar A. Sirk pa nas z besedo in sliko vodi po slikoviti Macedoniji. Sledi zanimiva in prepotrebna Gledališka njivica z igrice v štirih prizorih. Igrice in koristne opombe je napisal Milan Skrbinšek, igravec in režiser ljubljanskega gledališča. Prav v tej razpredelbi je tudi slavnosten in obenem globok prizor »Ljudstvo in doma«, ki ga je iz nemščine priredil A. Debeljak in bo zelo primerna točka na programu predstav o priliki narodnih praznikov.

Nadalje so še zanimive rubrike: Vprašanja in odgovori. Za pridne roke. Četibanov rod. Mladina piše. Na platnih pa uganke in drobiž. S posebnim zanimanjem bodo čitali naši najmlajši »Mucovo rodbino«. Ta bo vsa preprežena z drobnimi slikami, ki nadomeščajo besedilo.

Naslovno stran in vse rubrike je okrasil Justin. Razen njega so zastopani še slikarji: A. Sirk, Fr. Tratnik in Gorše.

—m Rok za vlaganje rokopisov za izredno publikacijo Mladinske Maticе je bil določen do konca oktobra t. l. Ker pa misli »Mladinska Matica« obe knjigi izdati že za Miklavža, bi ostalo tako premalo časa za ilustratorje. Zato prosi odbor »Mladinske Maticе« vse pisatelje, ki mislijo konkurirati za to izredno izdajo, naj nam pošljejo nemudoma rokopise, ali vsaj sporoče do 15. t. m., da delo pripravljajo.

Termin za konkuriranje za redne publikacije pa se podaljša do konca decembra t. l.

—m Ta teden se prične z razpošiljanjem 1. številke »Našega roda«. Do 20. t. m. jo bodo imeli tako, glasom sklepa delegacijske skupščine, v roki vsi, ki so poslali naročnino vsaj do 15. t. m. Na pozneje došla naročila se pri prvi delni ekspediciji ne moremo oziirati, ker bi v tem slučaju trpeli oni naročniki, ki so naročnino pravočasno nakazali. Prosimo vse zamudnike, da nam vsaj po 15. oktobru nemudoma pošljejo svoje naročnike, da se nam še ostala ekspedicija ne zavleče preko prvega tedna druge polovice oktobra.

Učiteljski pravnik.

—§ Nastop službe ob premestitvi. Določbo § 100. uradniškega zakona glede nastopa službe ob premestitvah, ki odreja da se mora javiti premeščenemu uslužbenec na novi službi najkasneje v petih (5) dneh od dneva razrešitve, je tolmачiti tako-le: N. N. je bil razrešen službe na starem mestu z dnem 31. oktobra 1931., kar znači, da je bil dne 31. oktobra ves dan še na starem mestu. Službo mora nastopiti, če je premeščen v drugi kraj, najkasneje 5. novembra 1931., odnosno 6. nov. 1931., potrebuje uslužbenec 1 dan za potovanje. Če je premeščen uslužbenec iz urada v urad v istem kraju, se mora javiti na službo v novem uradu v 24 urah po razrešitvi, torej v prvem primeru v času od 1. do 5. odnosno 6. novembra, v drugem pa od 1. do 24. ure po razrešitvi. Napačen je postopek, ako ostane uslužbenec 5 dni po razrešitvi na svojem starem mestu, 6. dan potuje in se javi šele 7. dan na novi službi. — Rok za nastop nove službe sme podaljšati le ono oblastvo, ki je izdalo odlok o premestitvi.

—§ Prevedba učiteljev pripravnikov v uradniško skupino. Ministrstvo prosvete je izdalo glede prevedbe učiteljev pripravnikov v uradniško skupino pod O. N. br. 57.831 z dne 7. avgusta 1931. naslednji odlok: Na pisanje jedne Kr. banske uprave, kako će se postupati s molbama učitelja-pripravnika, koji mole postavljenje za učitelja-činovnika, kao i koja dokumenta treba da prilože molbi, dostavlja se ovo objašnjenje:

Učitelj-pripravnik, koji je ispunio uslove §§ 12., 13. i 14. u vezi §§ 45., 47., 103., 346. Zakona o činovnicima od 31. marca 1931. god., t. j. da ima najmanje tri godine učiteljske službe, da je položio praktični učiteljski ispit i time stekao pravo za postavljenje za činovnika, podneće preko nadležnih vlasti molbu Ministarstva prosvete, da bude postavljen za učitelja-činovnika X., odnosno IX. položajne grupe prema § 45. st. 1 i 2 pomenutog zakona. Odeljenje Kr. banske uprave će proveriti i utvrditi tačnost podataka navedenih u molbi a zatim je dostaviti Ministarstvu prosvete sa obrazloženim mišljenjem i predlogom, može li se kandidat postaviti za činovnika ili za njegovo postavljenje postoje zapreke iz §§ 53., 54., 189. i 191. Zakona o činovnicima.

Uz molbu za postavljenje snabdevenu takšenom markom od 5 dinara moraju se priložiti ova dokumenta u originalu:

1. Dekret ili uverenje o prvom postavljenju za učitelja.

2. Uverenje o položenem praktičnom učiteljskom (državnem stručnom) ispitu.

3. Uverenje o regulisanju vojne obaveze izdato od nadležne vojne komande.

4. Dekret ili uverenje o ponovnom postavljenju, ako je kandidat prekidaio službu zbog otluženja kadrovskog roka ili je u toku privremene službe promenio struku pre položenjem stručnog ispita.

5. Uverenje o državljanstvu (državno izkaznico).

6. Prevodnicu na platu činov. pripravnika po § 23. Zakona o činovnicima (o zač. prevedbi).

Za svaki originalan dokument priložiti i po dva overena prepisa taksirana sa po dva dinara u takšenim markama.

Osim toga dostaviti tačno popunjen i propisno overen Izvod iz Službeničkog lista.

Molbe u koliko ih ima, poslati štj. pre Ministarstvu prosvete.

Učiteljski pevski zbor JUU.

—pev. Skupni pevski tečaj se bo vršil 24. in 25. oktobra ob 9. uri dopoldne v Ljubljani v Glasbeni Matici. Artistični odbor je pod vodstvom pevovodje Kumra v nedeljo 11. t. m. natančno določil program zborovih prireditev v letošnjem letu. Program je vestno in natančno izbran, ter ga bomo sporočili vsem zborovim članom. Opozorjamo, da pridno študirajte doma da bo pevski tečaj 24. in 25. t. m. res le glavna skupna vaja.

Odbor.

—pev. Prvi dar arhivu UPZ. Na poziv v »Učit. Tovaršu« se je kot prvi odzval tov. V. Čermelj, šolski upravitelj v Prevorjah. Poslal je lepo zbirko starih — zanimivih pesmaric! Iskrena hvala.

Odbor.

Šolski radio,

bistvo, organizacija, razvoj drugod in možnost pri nas

Spisal prof. Niko Kuret,

član odbora za šolski radio pri JUU

Cena Din 15.—.

Pravkar izšlo!

Pravkar izšlo!

Naroča se v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Šolski radio.

—r Radio v šolah Dravske banovine. V teku so priprave, da prične šolski radio za strokovne, srednje, meščanske in osnovne šole v Dravski banovini redno posloovati. Poleg šolskega kina je šolski radio najmodernejšo učilo, ki bo pospešilo in preobrazilo delo na izobraževanju dece in naroda. Še sosa bo morala vsaka šola dobiti svoj šolski radio, ki bo služil mladini in tudi odraslim. Za šole bodo radio-postaje uvedle posebne šolske ure med učnim časom, ki se bodo zvale »šolski radio«. Da pa bodo predvsem gg učitelji in profesorji, pa tudi učenci in starši ter javnost vedeli, kaj je namen in kakšen je ustroj »šolskega radia«, je na pobudo odseka za šolski radio pri sekciji Jugoslovenskega učiteljskega združenja (JUJ) za Dravsko banovino spisal g. profesor Niko Kuret posebno knjigo »Šolski radio«. Knjiga je pravkar izšla v založbi Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6. Cena knjigi je 15 Din. Knjiga nima samo vseh podatkov o šolskem radiu v Dravski banovini, temveč opisuje razvoj šolskega radia v Jugoslaviji ter stanje in organizacijo »šolskega radia« v drugih državah, Franciji na Angleškem, v Nemčiji itd. Ker nudi knjiga poleg šolskega radia tudi globok vpogled v organizacijo radio oddaje v splošnem, jo toplo priporočamo vsakemu ljubitelju radia.

—k Niko Kuret: Šolski radio. Pred kratkim je izšla v Učiteljski tiskarni v Ljubljani drobna knjižica pod gornjim naslovom. Dasi je po obsegu majhna, vendar nakazuje zelo pregledno in sistematično vse probleme našega šolskega radia. Dejstvo, da je našel avtor v vsej inozemski strokovni literaturi eno samo podobno publikacijo (Devogel: L'Ecole et la Radiophonie, Bruxelles) daje knjigi značaj svojevrstnosti, dokazuje pa tudi, da je napisana posebej za naše razmere, kljub temu da navaja vse važnejše izkušnje in pridobitve onih dežel, kjer je šolski radio že več ali manj udomačen. — O smotru in nalogah šolskega radia si marsikdo še ni na jasnem, kar seveda tudi ni čudno, če pomislimo, da je radio ena najmlajših kulturnih pridobitev. Na drugi strani pa je potreben ravno taki ustanovi, kot je šolski radio, najširši krog sotrudnikov, ako naj uspešno vrši svojo nalogo. Pravilno trdi avtor da šolski radio ni predvsem učilo, niti nadomestek učitelja, niti samo predmet rokotvornega posla, marveč čisto svojevrsten, organski in z drugim sredstvom nenadomestljiv del pouka, pa bodi v »stari« ali »novi« šoli. Zato je tudi navezan na sodelovanje učiteljev in učencev, ki naj tvorijo skupno šolsko radio-zajednico. Pri šolskem radiu naj se zbira ta velika družina tedensko po par ur, da jo združijo isti cilji in interesi, zato pa ima ta družina tudi pravico, če ne dolžnost, da sama sodeluje pri izgradnji šolskega radia.

Odsek JUJ za šolski radio je bil povelil prof. Kuretu nalogo, naj sestavi knjižico, ki bo služila šolski radio-zajednici kot navodilo pri sodelovanju. Mislim, da naloga ni mogla biti poverjena boljšim rokam, kar dokazuje delo samo, poleg tega pa je avtor znan kot skoraj edini pionir v oblikovanju programske strani našega radia. Pisa-

telj je v prvem delu na lahko umljiv način razčistil pojem in smoter šolskega radia. Drugi del seznani bralca s splošnim ustrojem in organizacijo šolskega radia; tretji del pa podaja k drugemu primeru iz ustroja šolskega radia v inozemstvu. V četrtem delu so navedene smernice za organizacijo in izoblikovanje našega šolskega radia ter pregled dosedanjega dela; peti del pa obsega zglede in pobude za naše bodoče programe. Letos bo za naš šolski radio leto preizkušenj; to je usoda vsakega začetka. Koliko bodo poizkusi rodili pozitivnih uspehov, je v znatni meri odvisno tudi od sodelovanja naše radio-družine. Zato bi bilo želeli, da vsaka tovarišica in tovariš ne samo prečita knjižico, marveč da tudi pristopi v krog sotrudnikov, ki bodo pomagali šolskemu radiu z delom in nasveti, ali vsaj z razumevanjem. Mladina jim bo hvaležna.

Ru.

Stanovska organizacija JUJ

iz društev:

Vabila:

— SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo imelo svoj redni občni zbor v soboto dne 24. oktobra 1931 ob 10. uri dopoldne na deški šoli v Slovenski Bistrici z običajnim dnevnim redom:

— BELOKRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 17. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne v osnovni šoli v Črnomlju s sledečim dnevnim redom: 1. Likvidacija BUD v smislu § 76. uradniškega zakona. 2. Osnovanje novega društva za Črnomelj in Metliko po pravilih JUJ, odobrenih od ministrstva prosvete. 3. Situacijsko poročilo tov. predsednika. 4. Poročila funkcionarjev. 5. Volitve upravnega in nadzornega odbora. 6. Slučajnosti. Popoldne se vse učiteljske poslovi od pok. tov. Podržaja na pokopališču v Dragatušu.

— SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA bo zborovalo dne 24. oktobra t. l. ob 9½. predpoldne v dvorani Sokolskega doma s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Reorganizacija učiteljskih društev. 3. Nameščenja in premeščenja učiteljstva v smislu okrožnice sekeije. 4. Dopisi. 5. Predavanja kmet, svetnika Krošlja o kmetijskih in gospodinjstvo nadaljevalnih šolah. 6. Poročila tovariša Veita o glavni skupščini Udeležba obvezna. — Odbor.

Poročila:

— JUJ SRESKO DRUŠTVO V GOR. NJEM GRADU je imelo svoj redni letni občni zbor na Rečici ob Savinji dne 19. septembra 1931.

Dnevni red: 1. Poročila društvenih funkcionarjev. 2. Poročilo o banovinski skupščini. 3. Reorganizacija društev. 4. Volitve upravnega in nadzornega odbora in namestnikov. 5. Slučajnosti.

Število članov 47, navzočih 26, t. j. 55,32%.

Tov. predsednik otvoril zborovanje, pozdravi vse navzoče, obžaluje pa, ker je navzočih tako malo število članov.

Prečita in odobri se zapisnik zadnjega zborovanja.

Pri naročilih potom Učit. gosp. poslovalnice upoštevajte knjigarno Učiteljske tiskarne!